

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA, Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 27 d'abril de 1899

Núm. 3.880

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 1
a provincias trimestre. 3
Extranjer y Ultramar. 5
Anuncis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d'una
acepció general, son las millors
probs pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combats per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Esparrachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament a la
botiga d' EN GAMBUS, ca-
rrer de Vilá (Bou), núm. 12.

Secció doctrinal

Ensaig de fisiologia provincial

(ACABAMENT)

Derivats compostos, ab predomini intel·lectual.—La intel·ligencia profundament intuitiva dels catalans nos explica perque son tants los que s' han distingit per le fendeu y tan poch los que han brillat per la galanessa del pensament. S' ha dit que los catalans tenen gran disposició para las ciencias físicas y exactas, pero molt escassa para las ciencias morals, literata y nobles arts. Aixó es una equivocació. Procuraré explicar lo que volentó lo que deuria voler significar los que ho sostenen. Lo catalá es per índole amich de la veritat, y son país d' obligay l' acostuma a donar la preferencia a las veritats prácticas (de la veritat de la vida o experimental). La seva segura intuició ve en ensaig de sos sentiments y necessitats, y l' ilustra para eliminar ab rapidesa instantánea tot lo que troba inútil en la manifestació del pensament. Aixís califica la flor de la oratoria, no per la hermesura de sos pétals, sino per lo sá del grá amagat que conté son pistil. Aquest es lo catalá, en quant al pensament. Féuli un discurs al poble, dignéuli corras buydas y grandiloquents y encisadoras, y ben aviat sentiréu de mil bocas aquell ditxo tan vulgar entre nosaltres: «ja n' poden tirar un tros a l' olla» y que resumeix fidelment lo que acabo d' esposar.

Aixís, donchs, la veritat histórica, la veritat incuestionable es que, aixís com en certs païssos los filosofhs profetisan, a Catalunya fins los poetas y artistes son profons filosofhs. Lo florit trovador de la democracia espanyola creu que los catalans son en cert modo los francesos d' Espanya. Jo crech, per lo contrari, que Catalunya ni es la Fransa ab sa escassa intuició, ni la Germania ibérica ab lo culturanisme metafísich d' enllá de las Galias; sino que es, si s' vol, ab més propietat, la Escocia de nostre Regne unit.

Aquesta mateixa intel·ligencia que domina las ideas y las paraules del catalá, domina igualment son capital en la esfera económica. Se creu que l' catalá es avoro; aixó no es exacte. Lo catalá ni es avoro ni pródich; es pundoonorós y sab gastar; es precavut y sab retenir. Los que cregen que Catalunya es avors, vingan a estudiar d' aprop los actes de vida pública de sos habitants y serán ab ellá més benignes. Es aqueix terme, mitj efecte de la intel·ligencia práctica y previsora que domina la índole y l' temperament, té sa explicació l' singular fenomen de que entre los catalans, tant laboriosos, actius y emprendors, no sobrepujan aqueixos fabulosos capitals de primer ordre que en gran número veym apareixer en altres païssos; pero aqueixa mateixa circumspecció ns explica també la rahó de existencia d' un element que Catalunya posseheix y que es per cert ben envejable: a Catalunya hi ha pá pers tothom: en aquest país tothom s' alaba de tenir quatre duros para pensar, com aquí s' dia. Y per aixó, la mateixa causa que impideix la intemperant y perillosa manía de ser gran banquer, sosté y sostindrà sempre aqueixa poderosa classe mitja, ab que s' agnante

l' ordre en temps de pau y que es sosteniment dels exército en temps de guerra.

Derivats compostos, ab predomini del temperament.

—Lo catalá no es alegre, enriador, espensiu, sino, al contrari, sério, pensatiu, concentrat per afecte natural del temperament biliós, que es lo que més deprimeix l' esperit en temps normals; Per aixó son llenguatge es aspre y breu. Pero s' dirá: ¿com se concebeix que la llengua catalana hagi produhit, per boca d' homes sense cultura, aqueixos memorables raigs d' eloquencia militar y revolucionaria que son alhora model de formes y riquíssim tresor d' imatjes? Per un efecte oposat de la propia influéncia del temperament. Lo catalá que per conciencia y convicció estima apassionadament la justicia, centuplica per la cólera totas sas facultats, arriba a sobreposarse a ell mateix devant de sos drets concalcats; de la mateixa manera que la deperrill el fill de las sevas contranyas. Respecte de la poesia, domina en ella aqueixa tristesa indefinible que expressém ab la paraula *melangia* (1); y en quant a música, las corranças del poble catalá portan lo mateix segell; son com las melodías de Bellini: tristes quan expressan una pena de l' ánima, y encara més tristes quan pretenen ser alegres y expansivas.

Mes si l' catalá no es d' ell mateix animat ni expansiu, es, no obstant, molt donat a diversions y espectacles; ja perque tot poble actiu sent la necessitat d' esbarjo los dias de festa, ja perque es propi dels temperaments biliósos buscar la distracció del esperit com pera trobar alivi a la influencia depriment del cos. Y es per aixó que l' poble catalá, sens ser alegre, es amich de diversions y de festas. Essent d' advertir que, consecuent ab son caràcter, al mateix temps que gosa moltíssim essent espectador, li repugna fonamentalment oferirse ell en espectacle.

Per lo que s' relaciona ab sa naturalesa física, lo poble catalá sent encara més la influencia de son temperament: la experiencia li proba, que aquest no li permiteria entregarse a la intemperancia habitual, sens gravíssim dany, y son bon judici y sa moralitat li aconsellan lo abstenirsen. Admirable es la igualtat que regna en aquest punt entre las diferents classes de la societat; idéntica es la base d' alimentació para totas las familias, fins las més pobres. Per aixó, l' catalá es sobri y metódich per necessitat y per convicció, y aquesta es una de las altas qualitats que li han valgut la justa fama de morixerat de que gosa.

Origen de la individualitat catalana.—Es molt difícil determinar fins a quin punt la individualitat provincial catalana dependeix de la colectivitat de rassa ó de la unitat geográfica del territori que ocupa; pero a part d' aquesta dificultat superable per l' estudi, es evident que lo árit del terreno activa la intel·ligencia del catalá per la necessitat, excita son temperament per la contrarietat y l' manté bo pera l' treball. Per aixó, podém dir, aplicant a aquest cas una regla bastant general, que Catalunya y l' catalá s' produheixen y confirman mútuament.

(1) Melantolia, paraula grega que significa negra bilis; «catalibis», en llatí.

Observacions.—Avans de terminar aquest ensaig faré tres observacions que considero importants.

Observació primera. Ab tot y que a cap persona mitjanament ilustrada se li ocorrerá combatre lo que deixo establert, dihent que a Catalunya trobem, dintre d' aqueixa generalitat, homes de diferenta índole, de capacitat distinta y de divers temperament, observaré que, en cambi, y com a prova plena de lo llegítima que es la fórmula de la naturalesa catalana que deixo determinada, en qualsevol part que s' trobi un individu que reuneixi en sa naturalesa aquells tres factors, allí hi veuréu a un home que comprén y estima als catalans y es estimat y comprés per ells, a un home, en fi, qu' es catalá sense serho. Per poch esters que l' lector posi de sa banda para trobar un exemple, lo trobaré en qui, sens esser catalá y endevinant nostra naturalesa per la seva, ha reivindicat en favor nostre, lo deat que tant al aneci y respecte dels altres, tar un quadro sinóptich del art de governar als catalans; pero he cregut més prudent prescindirne, tant perque m' sembla entreveure que aquesta no es la única aplicació de mes nous estudis, com perque considero més atinat que aqueix resultat práctic definitiu lo donga la filosofia comparada de totas las provincias. Alashoras las deduccions prácticas serán imponderablement més poderosas.

Observació tercera. Si no m' he referit ni una sola vegada a las demés provincias d' Espanya, tant próximas com llunyanas, ha sigut perque, ó devia concretarme a emetre sobre ellas un judici parcial, ó esténdrem a un estudi complet. En lo primer cas m' exposava a semblar inexacte y fins en algunas afirmacions ofensiu; en lo segon cas traspessava la limita de mon propósit, trassats per la conciencia de mas foras actuals. Tantdebó que personas perfectament coneixedoras estudiáhin y donguin a llam la *fisiología de las demés provincias espanyolas* avans que jo m' crega ab prou competencia para publicarla! Allavors podrém fundar la *fisiología general d' Espanya*; allavors serà hora d' emplear aqueixa nova y feconda branca en lo tronch secular de la ciencia de bon govern.

Conclusió.—Hi há qui critica l' amor a la provincia; hi há qui somnis ab la ciutadania universal; hi haurá, per lo tant, qui se sublevi contra l' esperit de mon treball y la tendencia del periódich en que s' publica; pero a part de que en lo mon las utopias moren y las provincials naturals subsisteixen y subsistirán, observaré primer que res que aixís com avans que l' prohisme es l' amich, y avans que l' amich la familia, aixís també que avans que l' mon estimo la nació y avans que a la nació a la provincia.

† JOSEPH DE LETAMENDI.

(De la Revista de Catalunya, any 1862.)

La reunió d' agricultors a Lleyda

EN LO DIA 12 DE MAIG PROXIM

La Cambra Agrícola de Lleyda, te acordat lo celebrar una gran reunió de pagessos y propietaris agrícolos lo dia 12 de Maig vinent, a l' objecte de

tractar en la mateixa, los temas que á continuació publicuém.

Verdaderament fa ja una temporada que s'va iniciant un moviment de reacció en favor de la classe agrícola; y aixó es degut principalment á que aquesta sembla que per fi s'ha despertada de l'ensopiment en que feya tants y tants anys se trobava.

Agricultors primer, després y sempre: may partidaris de tal ó cual persona que á costa de nosaltres va pujant al sitial, pera quant á dal arribi, fer servir sobre nostres mateixas costellas lo fuet que en sas mans s'ha posat.

Nostra enhorabona á la ciutat y comarca de Lleyda, que té una Cambra agrícola, quals individus y son president lo senyor Compte de Torregrosa al davant, venen á fer tot quan poden pera la classe que representan.

Inútil es dir, que per nostre part, havém de fer tot quant ens siga possible pera que l'acte que s'fracta de portar á cap, resulti de primera forsa; y no havém de parar fins á poguer arribar al dia, que la que ha sigut tan abandonada classe agrícola, pugui ab sa unió, forsa y rahó, no suplicar y més suplicar com fins avuy ha tingut de fer, pera no lograr res; sinó imposarse y exigir á qui pot y deu donarho, alló que de drat y justicia li correspongui.

Alsémla, agricultors, alsémla la bandera de casa nostra; mes alsémla pera no tornarla á baixar. Que al cap y á la fi nostre es la rahó, nostre la forsa y la volém perquè la tenim.

UN DEL CAMP.

Temas á tractar en la reunió agrícola de Lleyda.

Primer. Supressió ó reforma del impost de consums.

Segon. Reforma de la contribució territorial, pera la reducció.

Tercer. Medis legals pera la producció y circulació dels blats, vins y olis espanyols.

Quart. Institucions de credit territorial y agrícola.

Quint. Ensenyansa popular com á medi pera fomentar l'agricultura, l'industria y el comerç.

Sisé. Impost sobre las utilitats. Quinas deuen ser aquestas. Sa incompatibilitat ab los excessius tributs que per territorial, industrial y cédulas se paga en Espanya, á no ser que s'abaixessin aquestos tres conceptes contributius.

Seté. Camins y canals. Sa protecció, construcció y conservació.

Las elecciones de Tarragona-Reus

«Per última vegada, ne parlarém perquè 'l senyor Font no necessita que 'l defensin. Los seus compatriotas lo coneixen tots.

Un sol anónim ha trobat en lo diari centralista «La Publicidad» acullida, y dona la mida lo solt de las condicions d'aquell diari.

Aném als fets. La ciutat de Reus, la més poblada de la Circumscripció, rival inevitable de Tarragona, com suceheix aquí y per tot en todas las ciutats tant vehinas, s'ha quedat sense representació de cap de ses fills y vehins. En cambi Tarragona hi te dos fills diputats y aquets tos dos viuen á Madrid, son ben madrilenys, un d'ells polítich d'ofici y del altre no sabém si parla tant sols catalá. May n'hem sentit un mol.

Haventhi tals rivalitats, una representació verdadera exigia que entre las dos ciutats hi hagués ponderació, y que Reus tingués com Tarragona representació directa.

Támloch es probable que 'l senyor Pi y Margall en las elevadas elocubraciones sociales y universals que l'ocupan, treballi pels interessos de Catalunya, d'una ciutat que no sabém si ha vist may. Lo senyor Pi y Margall está allanyat de Catalunya fa molts dotzenas d'anys y ni menos sembla que s'en recordi d'una paraula de catalá. Per més simpáticas que sian sas ideás autonómicas cal recordarho en aquest cas particular:

los seus votants s'han recordat més de la república que de l'autonomia y Catalunya, y han deixat al catalanista en banda.

D. Pau Font de Ruinat, en Pauet Font, com realment li diuen sos amics, fill d'una de las més distingidas y antigas y m conegudas familias de Reus, y emparentat ab las principals de la comarca, que sempre ha estat en tots los assumptes d'interés de la ciutat y del Camp de Tarragona, sempre en cárrechs gratuits, sempre fent los avalls personals y viatjes y gestions á sa costa, eran representant indicat de la seva ciutat.

Lo senyor Font ha treballat sempre desde molt jove, al nostre costat con catalanista, may ha estat altra cosa. Es de temperamet y doctrinas liberals dintre del catalanisme, y no té res de particular que l'hagin apoyat, ara y avans los liberals de Reus y 'ls catalans de todas ideas.

Lo solista de «La Publicidad» falseja tots aquets fets en favor dels triunfants que semblava que havent guanyat no necessavan altra defensa.

Potser los hi voi donar l'influencia moral, que 'l descontent produhit per los resultats de l'elecció los hi hagi pres en la comarca

Y pleguém, que ayga passada no molt al meli.» (La Veu de Catalunya)

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 26 d'Abril de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Data for 9m and 3t.

Table with 6 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Minim, Ter. tip), VENTS (direcció, classe, can.), NUVOLS (Cumul, can.). Data for 9m and 3t.

Segons tenim entés fa alguns mesos que l'Ajuntament, á petició de varis vehins del carrer Major, acordá allargar la cloaca del carrer de Monterols y quehi ha trassas de que per ara y tant se realisi. Alguns propietaris d'aquell céntrich carrer, que tan injustificadament se ven privat d'una millora que fa anys disfrutan la major part dels de nostra població que no tenen ni de molt la importancia d'aquell, s'han acostat novament á nosaltres pregantnos exposém lo justificat de ses pretensions al demanar se realisi aquella millora é incitantnos á que 'ls ajudém en sas pretensions.

Inútil es dir que per nostra part las creyém justas y sumament fundadas no poguent atinar á que obeheix lo retrás en complimentar l'acert del Ajuntament en assumpto de tan vital interés per aquell vehinat y de consegüent excitém lo zel del M. I. Sr. Alcalde don Joseph M. Borrás, lo qual sempre ha demostrat interés per tot quant efecti als nostres vehins, pera que procuri remoure los obstacles que pugan oposarse á la prompte realizació de tan important millora.

De justicia creyém la pretensió dels vehins del carrer Major, majorment si s'te en compte lo desatés que desde fa anys ha vingut sent la seva conservació, mentres que altres de menos céntrichs y concorreguts han obtingut los beneficis de la més assidua atenció.

En un dels entreactes de la funció que en la nit del diumenge se posará en escena en lo teatre del «Círcul Artístich Catalá», que es la obra «Fratricida», la secció lírica cantarà lo magnífich coro de «Gigantes y Cabezudos» conegut ab lo nom de «Repatriats».

Son ja molts las capitls que s'han adherit als comissionats de Cadiz respecte á la petició dirigida per ells al Govern, sollicitant la intervenció dels comerciantes é industrials en los Ajuntaments.

Varias corporacions han dirigit expressius telégramas al Govern á aquest efecte.

Avuy tindrà lloch en Tarragona y davant de la Comissió mixta, lo judici d'exencions dels mossos del so-

tual reemplaés y dels anys anteriors corresponents á nostra ciutat.

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidorsahir l'Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocateria.

Lo dia d'ahir fou digne company dels anteriors. Tant aviat lluhia 'l sol com s'amagava darrera 'ls nuvols que tapavan lo cel y per la tarde se girá un fort vent de seré que continuava á altas horas de la nit.

Després de penosa malaltia ha mort lo reverent don Joan Bta. de Nadal, párroco de Pont d'Armentera, que era un dels mes entusiastas aficionats á nostra llengua y molt afecte á las ideás catalanistas.

Desde petit manifestá afició á las llettras y á la carrera eclesiástica, per lo que son pare Joan Bta. de Nadal lo portá al colegi de P. Escolapis de aquesta ciutat ahont completá 'ls estudis de primera y segona ensenyansa. Cursá y aprobá ab bona note en lo Seminario de Tarragona tota la carrera eclesiástica. Passá á Barcelona y després del exámen corresponent obtingué 'ls títuls de Llicenciat en Ciencias Fisich-Matemáticas y d'advocat. Sentintse ab vocació al estat sacerdotal s'ordená de sacerdot lo dia 20 de Juny de 1873. En l'any 74 va ser nomenat vicari de La Selva (provincia de Tarragona). En virtut de concurs á parroquias celebrat l'any 78 va ser nomenat párroco de la Poblá de Mafumet (provincia de Tarragona). Per concurs á parroquias celebrat l'any 87 obtingué la parroquia de Creixell (provincia de Tarragona) y en l'any 93 va ser tresledat y nomenat párroco de Pont d'Armentera (provincia de Tarragona), fins que per prescripció facultativa se retirá á Tarragona en l'any 97. Era de carácter afable, caritatiu y molt estimat dels seus feligresos (D. E. P.)

Pera facilitar la concurrencia de viatjers á las firas y festas que tindrán lloch á Figueras en celebració de la Invensió de la Santa Creu, la Companya de Madrid á Zaragoza y á Alicante establirà billets d'anada y tornada de 2.ª y 3.ª classes, á preun reduhitis desde varias estacions de la xarxa Catalana á la d'aquella població, entre ellas la de Barcelona y el Despaig central, situat á la Rambla del Centro núm. 6.

Lo próxim diumenge celebra sa acostumada fira

Aviat s'enviarán á Valls per la Administració militar de Tarragona los llits y demás utensilis necessaris pera la instalació en l'antic cuartel de la companyia de Luchana destinada en aquella ciutat.

A las bandas militars se 'ls hi concedeix de Real Ordre autorisació pera concorre al certámen musical que ab motiu de las festas de Ntra. Sra. de la Salut haurán de celebrarse á Córdoba.

S'ha disposat explorar la voluntat dels primers y segons tinentes de cavallería que desitgin passar á prestar serveys als escuadrons de Coute, Melilla y secció de Canarias.

Los pescadors de Castelló s'han posat d'acort ab los de Vinarós pera demanar la derogació de la recent real ordre del ministeri de Marina prohibint la pesca del «bou» desde primer de Maig al 30 de Septiembre.

Las vinyas d'aquesta provincia presentan molt bon aspecte, esperantse una abundant cullita.

Ha sigut aprobat definitivament lo projecte de la carretera de tercer ordre de Camposins á Ascó, corresponent á la de Gandesa á Flix.

Ans d'ahir sortí de Barcelona pera París y Londres l'eminent violoncellista catalá don Padí Casals. No dubtém que son viatge será una nova serie de triomfs augmentant los que te ja conquistats en sa carrera artística.

S'assegura que á primers del próxim mes de Maig portará lo senyor Dato á la «Gaceta» un projecte per lo que se suprimiran las dietas que avuy cobran los diputats provincials que forman part de las comissions permanents.

Lo ministre de la Gobernació ha dirigit una circular als gobernadors de provincias fixant las fetxes pera las elecciones próximas.

Segons dita circular lo 7 de Maig se reuniran las

juntas municipals del cens; lo 14 se verificaran las elecciones; lo 18 se faran los escrutinios y los Ayuntamientos se constituiran lo primer de Juny.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja á pes-822'56.

Secció oficial

Registre civil

del dia 25 de Abril de 1899

Naixements

Francisco Puig Samuell, de Francisco y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisco Saló Serra, 3 anys, Fortuna, 12.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Pere Armeagol.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia).

Avuy, dijous, comensa l'exercici de las Curanta Horas. S'exposa en l'ofici de las 9 y s' reserva á las 7 ab lo cant del Trissagi. Lo diumenge aquestos actes se verificaran mitj' hora més tart.

Sant de demá.—Sant Pau de la Creu.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	63'37	Cubas del 88	66'25
Orenses	12'05	Cubas del 90	57'37
S. Juan	'	Aduanas	94'50
Norts	46'90	Obs. 5 0/0 Almona	83'
Frances	44'35	Id. 3 0/0 Fransa	43'75
Filipinas	79'50		

PARIS

Exterior	59'40	Norts	'

GIROS

París	20'50	Londres	30'35

Se reben órdes para operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rot

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'37	Aduanas	'
Exterior	'	Norts	46'85
Amortisable	'	Frances	44'30
Cubas 1896	66'12	Filipinas	12'05
Cubas 1890	57'37	Obs. 6 0/0 Fransa	'
Exterior París	59'40	Id. 3 0/0	43'75

GIROS

París	20'50	Londres	30'35

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 60 dias fetxa.	'	29'75	'
> 8 > >	'	'	'
Londres vista	'	30'10	30'50
París 60 dias fetxa	'	'	'
París vista	20-20'30	20'	20'30
Marsella 60 dias fetxa	'	'	'

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	Ptas.	Ptas.	
Industrial Farinera	500	700	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495		
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tranvias			
Companyia Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100			200

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 25

De Barcelona en 6 horas, vapor «Ulloa», de 650 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Barcelona en 6 horas, vapor «Sofia», de 764 toneladas, ab efectes, consignat á don Modesto Fenech.

De Málaga y escalas en 5 dias, vapor «Alcira», de 659 toneladas, ab efectes, consignat á don Antón Más

De Marsella á Ibiza en 4 dias, vapor rús «Títania», de 1 210 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Boada Germans.

De Port-Vendres en 3 dias, pol. gol. francesa «La Paix», de 79 toneladas, ab bocoyos buyts, consignat á don Antón Mariné.

De Bilbao y escalas en 22 dias, vapor «Cabo San Antonio», de 1.213 toneladas, ab efectes, consignat á don Marián Peres.

Despatxadas

Pera Port-Vendres, pol. gol. francesa «Jeune Lucienne», ab ví.

Pera Liverpool y escalas, vapor «Sofia», ab efectes.

Pera Liverpool y escalas, vapor «Ulloa», ab efectes.

Pera Génova y escalas, vapor «Alcira», ab efectes.

Pera Marsella y escalas, vapor «Cabo San Antonio», ab efectes.

Anuncis particulars

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial para la reforma dels aparatos gas y petroli á electricitat.

Construccions de tota classe d'aparatos para la electricitat, gas, petroli y espelmas.

Incandescencia per lo gas y alcohol ab metxeros del sistema més adelantat.

Lámparas á foco ab lo metxero «Universal».

Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions para aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.

Instalació de timbres eléctricos ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LA ELECTRA REUSENSE

Proporcionantse al públich lo servey del alumbrat eléctric conforme als més coneugts avenos de la ciencia y en las condiciones més ventajosas, la «Electro Reusense» se complau en consignar que las instalacions para l'alumbrat particular, s'han fet y continuaran fent, baix les condiciones iguals á las que estableixi una altra empresa qualsevol que serveixi al públich fuit eléctric.

Los encárrechs se serveixen per lo torn escrupulós en que s'reben en la fábrica.

Carrer de Sant Celestino, números 5 y 7

Horas de despaig: De nou del matí á una de la tarde y de tres á vuyt de la nit.

Per la Electro Reusense

Lo Director.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

PER

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

TELEGRAMAS

Madrid 26.

Segons confessió propia del ministre de la Gobernació revesteixen mes importancia de la que en un principi se 'ls hi concedí los documents trobats en la massa «Fatjo dels Hurons» del terme municipal de Sardanyola, donchs sembla que tenen relació dits documents ab los tant cacarejats carlistas.

De totes maneres, ha afegit lo senyor Dato Iradier, lo Gobera se troba previngut y encarque no tem cap intenció de las hostes de D. Carlos, está disposat á castigar ab má forta lo més petit desmán que aquelles produhissin.

—Per cartas que s'han rebut á Washington dels voluntaris del exércit nortamericá se traslluheix lo descontent que entre sas filas regna per creure que han de resultar estérils sos esforços en la guerra ab los tagalos.

Además deixan en ditas cartas que 'l pánich cundeix ab gran rapidés á causa de las moltes baixas que 'l clima produheix en sas filas.

—Regne molta animació y se celebra mols cabildes en tots los círcols polítichs ab motiu de las próximas elecciones de senadors.

Los candidats realisan actius travalls d'organización y propaganda.

—La Junta Directiva de la Asociación de la Prensa en vista de que 'ls Estatuts y Reglament de la mateixa determinen que' seu principal objecte es atendre als intereses morals y materials dels periodistas, ha acordat contestar al Govern que no s'cepte las candidaturas pera regidors que li oferi, que agraeix dita oferta.

—Segons diu un telegrama de Manila rebut á Nova York, las forsas americanas han comensat lo moviment d'avens cap á Columpit, haventlos sortit al encontre forsas insurrectas que renyiren terrible combat ab las avanzadas nortamericanas al mando del general Heles, quinas filas safiren infinitat de baixas entre ferits y mors, fent arribar á cinquanta lo número dels últims.

Los americanos conseguiren, després de varias escaramussas, arribar á Columpit, rendits de caanonci.

A Malolos ha quedat lo general Mac-Arthur esperant ordres del general Otis para continuar l'avens al devant de sas forsas, deixant empré en aquella població un fort destacament.

—Dinhen de Londres que l'alemany Marvac, que fou pres per un barco inglés á Samoa, relatant lo que presenciá durant sen captiveri, detalla horrors de lo que 'ls indigenas samoans feren ab los alemanys.

—Se diu que 'l dia 5 del próxim mes de Maig sortirà 'l duch de Tetuán ab direcció al Haya para representar á Espanya en las conferencias del desarme.

Probablement en la mateixa fetxa sortirà para Washington nostre representant senyor duch de Arcos.

—Los amichs del Sr. Silvela dinhen que las Cortes no farán altra cosa que votar los pressupostos, legalisar la situació económic y aprobar los comptes de gastos dels exercits de mar y terra.

—Un despaig de Constantinople diu que s'ha descubert un complot que tenia per objecte assassinar al sultá.

Los conspiradors se troban distribuïts en diversas societats secretas y la policia gestiona activament lo descubrimient d'aquestos.

—Diu un cablegrama rebut de l'Habana que ans d'ahir ocorregué en aquella capital una lluyta entre varis grupos de negres y la policia.

Los primers recorregueren los carrers més céntrichs atacant als segons, entaulantse un combat á tirs y cops de sabre.

Han resultat un mort (espanyol) y varis ferits.

París 25.

Se elogian los experiments que ahir realisá mension Marconi de telegrafia sense fils-ferros entre las costas inglesa y francesa y 'l canoner en marxa «Ibis».

—Lo «Figaro» ha publicat la declaració del capitá Guignet, qui manifesta en ella sa convicció de que Dreyfus es l'autor del borrador y Du Paty de Clam de las falsificacions atribuhidas al coronel Henry.

—«The Daily Telegraph» ha rebut un despaig de Washington participant que 'l capitá del creuher «Boston» ha protestat del fet d'haver sigut ascendit lo general Miller, fundantse en que la presa de Ile-Ilo fou deguda á la marina y no al exércit de terra.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Caramelos Pectorals

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moç bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç per a combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillòs, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol quantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noys á quins es tan difícil fer-loshi pendre medicaments.

A cada capsacompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzaletza», setmanari de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guai», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Secció religiosa

Avuy, dijous, comença l' excoici de las Corts. A las 9 hores en l' edifici de las Corts y a las 10 hores del Tívoli, lo diuament aquests se-les se verificaran mitj hora més tard.

Secció comercial

Secció comercial

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

COMANDO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader, baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOBOZAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 I 2 A 16 0 10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

OBRA NOVA

Fille ilustres de Reus

Francisco Gars y Elias

3 pessetes exemplar. — Se ven en aquesta impremta.

VALORS LOCALS	VALORS EXTRANJERS
Mallorca 60 dies telt...	Ext. París 1890
Paris viats	Ext. París 1898
Paris 60 dies telt...	Ext. París 1900
Paris viats	Ext. París 1902
Madrid 60 dies telt...	Ext. París 1904
Madrid viats	Ext. París 1906
Barcelona 60 dies telt...	Ext. París 1908
Barcelona viats	Ext. París 1910
Valencia 60 dies telt...	Ext. París 1912
Valencia viats	Ext. París 1914
Sevilla 60 dies telt...	Ext. París 1916
Sevilla viats	Ext. París 1918
Valencia 60 dies telt...	Ext. París 1920
Valencia viats	Ext. París 1922
Madrid 60 dies telt...	Ext. París 1924
Madrid viats	Ext. París 1926
Barcelona 60 dies telt...	Ext. París 1928
Barcelona viats	Ext. París 1930
Valencia 60 dies telt...	Ext. París 1932
Valencia viats	Ext. París 1934
Madrid 60 dies telt...	Ext. París 1936
Madrid viats	Ext. París 1938
Barcelona 60 dies telt...	Ext. París 1940
Barcelona viats	Ext. París 1942
Valencia 60 dies telt...	Ext. París 1944
Valencia viats	Ext. París 1946
Madrid 60 dies telt...	Ext. París 1948
Madrid viats	Ext. París 1950